

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

23. februar 2022

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 117 (Alm. del) af 31. januar 2022 stillet efter ønske fra Alex Vanopslagh (LA)

Spørgsmål

Vil ministeren redegøre for effekterne af Fri Pension, hvor man kan skyde op til 675 kr. skattefrit ind om måneden på en pensionskonto, som man kan påbegynde udbetalinger skattefrit fra ved pensionsudbetalingsalderen, som foreslås ændret til 5 år før folkepensionsalderen? Der bedes opgjort effekter i 2030 og 2035 på de offentlige finanser (umiddelbart provenu, provenu efter tilbageløb og provenu efter tilbageløb og adfærd) samt på arbejdsudbud og BNP.

Svar

Størstedelen af de erhvervsaktive danskere sparer allerede i et betydeligt omfang op til egen pension. En skattefri opsparingsmulighed i stil med den skitserede Fri Pension er for den enkelte opsparer økonomisk set mere fordelagtig end de eksisterende opsparingsmuligheder i pensionssystemet. Det må derfor forventes, at pensionsopspareren fremadrettet vil anvende Fri Pension som den primære opsparingsordning og alene benytte de nuværende ordninger til indbetalinger, der overstiger loftet for indbetaling på Fri Pension.

Indførelse af en økonomisk ekstra fordelagtig pensionsordning vil kunne have afledte virkninger på den samlede pensionsopsparing. Det er imidlertid uklart, i hvilket omfang Fri Pension vil påvirke de samlede pensionsindbetalinger. På den ene side gør skattefriheden på indbetalingstidspunktet det mere fordelagtigt at spare op til egen pension, hvilket trækker i retning af øget pensionsopsparing. På den anden siden medfører skattefriheden på udbetalingstidspunktet, at der ikke vil ske indkomstaftapning af offentlige pensionsydelse ved udbetalinger fra Fri Pension. Dermed skal der mindre privat pensionsopsparing til for at opnå et ønsket forbrugsniveau i pensionstilværelsen, hvilket trækker i retning af mindre pensionsopsparing.

Til besvarelsen af spørgsmålet er der set bort fra eventuelle afledte virkninger på den samlede pensionsopsparing og alene taget udgangspunkt i omlægnings af eksisterende indbetalinger til pensionssystemet. I denne sammenhæng vurderes Fri Pension at have en række effekter på de offentlige finanser.

- *På indbetalingstidspunktet*

Der betales et arbejdsmarkedsbidrag på 8 pct. af alle pensionsindbetalinger til de eksisterende pensionsordninger. Hertil kommer indbetalinger til aldersopsparinger, der indgår i den almindelige indkomstbeskatning på indbetalingstidspunktet.

Det lægges til grund, at der hverken betales indkomstskat eller arbejdsmarkedsbidrag af indbetalinger til Fri Pension, hvormed Fri Pension skattemæssigt behandles lempeligere end de eksisterende pensionsordninger.

Omlægning af pensionsindbetalinger på nuværende ordninger til Fri Pension vil derfor isoleret set indebære et lavere indkomstskatteprovenu. Det skal bemærkes, at for at private indbetalinger til Fri Pension kan blive skattefrie, skal der indføres en mulighed for at fradrage indbetalingen i grundlaget for indkomstskatterne, herunder i grundlaget for arbejdsmarkedsbidraget.

Indbetalinger til fradragsberettigede ordninger indgår i grundlaget for det ekstra pensionsfradrag, og indbetalinger til de eksisterende pensionsordninger indgår i grundlaget for beskæftigelses- og jobfradraget. Da Fri Pension er skattefri, er det lagt til grund, at indbetalinger til ordningen ikke indgår i grundlaget for disse fradrag. En omlægning af de eksisterende pensionsindbetalinger til Fri Pension indebærer dermed lavere fradrag for pensionsindbetalinger i grundlaget for indkomstbeskatningen. Dette medfører isoleret set et højere indkomstskatteprovenu.

- *Beskatning af afkast*

Da Fri Pension ikke beskattes på indbetalingstidspunktet, vil der samlet set blive opbygget en større pensionsformue under forvaltning. Dette medfører et større løbende provenu fra pensionsafkastskatten.

- *På udbetalingstidspunktet*

En betydelig del af indbetalingerne til Fri Pension forventes at være modsvaret af lavere indbetalinger til fradragsberettigede pensionsordninger.

Det medfører et fald i de beskattede pensionsudbetalinger, der modregnes i de offentlige pensionsydelse mv. Omlægning til Fri Pension indebærer således isoleret set øgede offentlige udgifter til bl.a. social pension.

Tabel 1
Provenueffekter af Fri Pension

	2030	2035	Varig virkning
<i>Mia. kr., 2022-niveau</i>			
Umiddelbart provenu	-2,0	-2,4	-5,9
Provenu efter tilbageløb	-2,0	-2,1	-3,8

Anm.: I opgørelsen af provenu efter tilbageløb er det beregningsteknisk lagt til grund, at udbetalingsprofilen fra Fri Pension følger udbetalingsprofilen for de pensionsindbetalinger, der fortrænges af Fri Pension.

Kilde: *Opdateret 2025-forløb: Grundlag for udgiftslofter 2025* og egne beregninger.

Tabel 1 viser de opgjorte provenueffekter af Fri Pension på den primære offentlige saldo. Indfasningen af Fri Pension i pensionssystemet vil ske over en længere årrække, og de samlede provenuemæssige konsekvenser vil først materialisere sig i slutningen af århundredet. Efter tilbageløb forventes Fri Pension at medføre et varigt provenutab på ca. 3,8 mia. kr. årligt (2022-niveau).

Langt størstedelen af de, der sparer op til egen pension gennem pensionssystemet, sparer mere op om måneden end de 675 kr., der kan indbetales til Fri Pension. På marginalen vil deres pensionsindbetalinger samlet set i store træk være omfattet af samme skatteforhold som ved de nuværende regler. Den økonomiske gevinst ved en ekstra arbejdsindsats vil for denne gruppe således være uændret i forhold gældende regler. På den baggrund vurderes det, at Fri Pension isoleret set vil have en relativt beskeden virkning på det samlede arbejdsudbud. Som følge heraf vurderes også BNP at være omtrent uændret ved indførelsen af Fri Pension.

Det skal i relation til Fri Pension bemærkes, at skattefradragberettigede indbetalinger til pensionssystemet, der beskattes ved udbetaling, har den indbyggede fordel, at det offentlige modtager skattebetalinger af pensionsudbetalinger til personer, der er gået på pension. I et fuldt modnet pensionssystem understøtter dette de offentlige finanser i tider med demografisk modvind og bidrager til at udjævne byrder og goder på tværs af generationer. Derfor er skattefradrag ved indbetaling og beskatning på udbetalingstidspunktet et grundlæggende princip i den skattebe-
gunstige pensionsopsparing.

Der er også spurgt ind til effekten af at sænke pensionsudbetalingsalderen fra tre til fem år før folkepensionsalderen. Udbetalinger fra pensionsordninger oprettet før 1. januar 2018 kan allerede i dag påbegyndes fem år før folkepensionsalderen.¹ Det forventes, at størstedelen af de pensionsordninger, der kommer til udbetaling frem mod 2035, er oprettet før 1. januar 2018. En nedsættelse af pensionsudbetalingsalderen til fem år før folkepensionsalderen vurderes derfor ikke at have afledte effekter på pensionsudbetalinger, arbejdsudbud, de offentlige finanser mv. i hverken 2030 eller 2035.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister

¹ Jf. Pensionsbeskatningslovens § 1 a, stk. 2 med tilhørende noter. Lovbekendtgørelse nr. 1327 af 10. september 2020.